

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

EĞİTİMLİ ÇOCUK BAKICILARIN TEŞVİKİ YOLUYLA KAYITLI KADIN İSTİHDAMININ DESTEKLENMESİ PROJESİ II

(EDU-CARE II)

ALTERNATİF ÇOCUK BAKIM MODELLERİ I. ÇALIŞTAY RAPORU

12-14 ŞUBAT 2025 ANTALYA

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIğI

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

1. Etkinliğin Amacı ve Katılımcılar

Eğitilmiş Çocuk Bakıcılarının Teşviki Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi II (EDU-CARE II) akademik bileşeni kapsamında gerçekleştirilen çalıştayın konusu alternatif çocuk bakım modelleri olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, çalıştayda seçili AB üye ülkelerinde uygulanan çocuk bakım modelleri incelenmiş ve bu modellerin olumlu ve olumsuz tarafları ile ülkemizde uygulanabilirliğine ilişkin grup çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya, Proje Operasyon Koordinasyon Birimi (OCU) ve Proje Destek Ekibi üyeleri, ilgili SGK personeli, ilgili kamu kurumu, uluslararası kuruluş, sivil toplum kuruluş temsilcileri ve akademisyenlerden oluşan 48 kişi katılım sağlamıştır.

2. Tarih, Yer ve Program

EDU-CARE II Projesi araştırma faaliyetleri kapsamında 12-14 Şubat 2025 tarihleri arasında Antalya’da gerçekleştirilen çalıştayın gündeminde belirtildiği üzere açılış konuşmaları ile çalıştay başlamış olup yerel ekip liderlerinin katılımıyla yerel ofisler paneli gerçekleştirilmiştir. Erken çocukluk eğitimi ve çocuk bakımı alanındaki ülkemizdeki mevcut durum, uluslararası perspektiften bakım ekonomisi ve esnek çalışma modellerine ilişkin sunumlar gerçekleştirilerek çalıştayın ilk günü tamamlanmıştır. Çalıştayın ikinci gününde, tüm katılımcılarla birlikte yuvarlak masa grupları oluşturularak, iyi uygulama örneği olarak seçilen AB üyesi 5 farklı ülkenin çocuk bakım modelleri, Childminder sistemi ve ülkemize uygulanabilirliği tartışılmıştır. Masalarda tartışılan konular sunum yapılarak tüm katılımcılarla paylaşılmıştır. Çalıştayın son gününde, katılımcıların fikirleri alınarak çalıştaya ilişkin değerlendirme toplantısı yapılmış ve kapanış konuşmaları ile çalıştay sona ermiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

3. Program Akışı

12 ŞUBAT 2025 ÇALIŞTAY 1. GÜN PROGRAM AKIŞI	
10.00 - 10.10	Açılış Konuşması
10.10 - 11.10	Proje Tanıtımı ve Yerel Ofisler Paneli
11.10 - 11.15	Toplu Fotoğraf Çekimi
11.15 - 11.30	Çay/Kahve Arası
11.30 - 12.00	Çocuk Bakımı Alanında Ülkemizdeki Mevcut Durum (ASHB)
12.00 - 12.30	Erken Çocukluk Eğitimi Alanında Ülkemizdeki Mevcut Durum (MEB)
12.30 - 14.00	Öğle Yemeği
14.00 - 14.30	Uluslararası Perspektiften Bakım Ekonomisi
14.30 - 14.50	Çay/Kahve Arası
14.50 - 15.30	Esnek Çalışma Modelleri
15.30 - 16.00	Değerlendirme ve Öneriler
13 ŞUBAT 2025 ÇALIŞTAY 2. GÜN PROGRAM AKIŞI	
10.00 - 13.00	Grup Çalışması: ➤ Uygun görülen örnek ülkelerdeki alternatif bakım uygulamaları üzerinde çalışılarak aşağıdaki başlıklar özelinde değerlendirmeler yapılacaktır. • Uygulamanın olumlu ve olumsuz yönleri nelerdir? – Ülkemize uyarlanabilir mi? – Nasıl uyarlanabilir? Ülkemizde uyarlanabilir özgün model önerileri neler olabilir?
13.00 - 14.00	Öğle Yemeği
14.00 - 16.00	Grup Sunumları
14 ŞUBAT 2025 ÇALIŞTAY 3. GÜN PROGRAM AKIŞI	
10.00 - 12.00	Genel Değerlendirme ve Kapanış

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

4. Ele Alınan Konular

4.1. Çalıştayın 1. Günü (12 Şubat 2025)

Sosyal Güvenlik Kurumu Strateji Geliştirme Başkan Vekili Onur Öztürk'ün açılış konuşması ile çalıştay başlamıştır. Ardından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Sosyal Güvenlik Kurumu temsilcileri tarafından sunumlar yapılmıştır.

4.1.1. Proje Tanıtım Sunumu

Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan Sosyal Güvenlik Uzmanı ve EDU-CARE II Proje Koordinatörü Ahmet Hilmi SEZER, proje hakkında genel bir bilgilendirme yapmış ve proje faaliyetlerindeki son durumu aktarmıştır.

EDU-CARE II Projesi; Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde uygulanmaktadır. Uygulama süresi 20 ay olup hibe destek süresi 12 ay boyunca devam edecektir. 3500 anne ve 3500 bakıcı projeden yararlanabilecektir. Hibe destek miktarı, ilk olarak 325 Avro olarak belirlenmiş, Aralık 2024 tarihi itibarıyla 510 Avroya çıkarılmıştır. Yarı zamanlı çalışan annelere ödenen destek miktarı 162,5 Avrodan 255 Avroya çıkarılmıştır. Tek ebeveyn ve özel gereksinimli çocuklar için ek olarak 50 Avro daha ödeme yapılmaktadır. Şubat 2025 tarihi itibarıyla mevcut faydalanıcı sayısı 1781 olup faydalanıcı sayısı artmaya devam etmektedir.

Projenin amacı, kadınların işgücüne katılımının sağlanması, çocuğu olan kadınların iş hayatından uzaklaşmasının önlenmesi, ev hizmetlerinde kayıtlı istihdamının desteklenmesi, kayıtlı çalışma için toplumsal bilinç oluşturulması, çocuk bakıcılığı mesleğinde kayıtlı çalışmanın desteklenmesi ve nitelikli bakımın sağlanmasıdır.

Proje iki ana bileşenden oluşmaktadır. Mali destek bileşeni kapsamında annelere yapılan ödemeler ve akademik bileşen kapsamında 1 Akademik Panel, 1 Akademik Danışma Kurulu, 2 Çalışma Ziyareti, 2 Çalıştay Organizasyonu, Strateji Belgesi, Etki Analizi Raporu ve Politika Öneri Belgesi bulunmaktadır. Bu faaliyetlerden, 1 Akademik Panel, 1 Akademik Danışma Kurulu, 1 Çalışma Ziyareti, 1 Çalıştay organizasyonu tamamlanmıştır.

4.1.2. Yerel Ofisler Paneli

Projeye ilişkin genel bilgilendirme sunumunun ardından gerçekleştirilen yerel ofisler panelinde proje yerel ekip liderleri, illerdeki faydalanıcı annelerden projeye ve projenin uygulanma sürecine ilişkin gelen olumlu ve olumsuz geri dönüşler hakkında bilgilendirme yapmıştır. Soru-cevap şeklinde gerçekleştirilen panelde, EDU-CARE II Proje Koordinatörü Ahmet Hilmi SEZER tarafından sorulan sorular ve yerel ekip liderlerinden alınan cevaplar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Projede kayıtlı olan faydalanıcı annelerden nasıl tepkiler alınıyor? Olumlu bir örnek sununuz.

Burcu Şen (İstanbul-Anadolu Yerel Ekip Lideri), faydalanıcılardan genelde olumlu tepkiler alındığını belirtti. Projede karşılaştığı bir durumu örnek vererek, ailesiyle maddi manevi sıkıntılar yaşayan bir kadının, bakıcı olarak sigortalı bir işe girmesinin emekli olmasına büyük katkı sağladığına vurgu yaptı.

Çocuk bakıcılarının projeye ilgili düşünceleri nelerdir?

Derya Şeyda Uyar (İstanbul-Avrupa Yerel Ekip Lideri), bakıcıların kayıtlı olarak çalıştıkları için oldukça memnun olduklarını söyledi. EDU-CARE I projesindeki faydalanıcılardan bazılarının emekli olup projede bakıcı olarak devam ettiklerini anlattı. Projenin kadınların çalışma hayatında kalmaları anlamında sürdürülebilir olması gerektiğini vurguladı. Projeden yararlanma süresinin kısa olmasının faydalanıcılar tarafından olumsuz olarak değerlendirildiğini belirtti.

Ofislere gelen faydalanıcı/faydalanıcı adayları ile yaşanan olumlu bir olayı örnek veriniz.

Funda Girgin (İzmir Yerel Ekip Lideri), ücretsiz izinde olan annelerin projeye başvurduktan sonra bakıcı bularak ücretsiz iznini sonlandırıp iş hayatına dönmelerini olumlu bir örnek olarak değerlendirdi. Bakıcılar açısından da projeye birlikte ilk defa sigortalı olarak çalışma hayatına başlayan genç bakıcılar için desteğin faydalı olduğunun altını çizdi.

Projede faydalanıcı/faydalanıcı adayları ile yaşanan olumsuz bir olayı örnek veriniz.

Yavuz Erdem (Ankara Yerel Ekip Lideri), proje şartları gereği bir faydalanıcı annenin, bakıcının hem sigortasını hem de maaşını ödemesi gerektiğini söyledi. Bu durumun gelir düzeyi düşük olan faydalanıcı adayları tarafından olumsuzluk olarak karşılandığını belirtti. Projenin güncellenen hibe tutarı ile bakıcının, işveren anneye maliyetinin yaklaşık %60'ını hibe desteğiyle karşılayabildiğini açıkladı.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sahada edinilen bilgi ve deneyimler çerçevesinde, Childminder modelinin Türkiye'ye uygulanabilir olduğunu düşünüyor musunuz? Anneler bu sistemi tercih eder mi ve bakıcılar Childminder olmayı kabul eder mi?

Burcu Şen (İstanbul-Anadolu Ekip Lideri), çocuk gelişim uzmanlarının ev ziyareti esnasında, anne ve bakıcının izledikleri bir haberde, komşu anne diye bir projeden bahsedildiğini öğrendiklerini ve ne zaman uygulamaya geçeceğini sorduklarını anlattı. Maliyetin anne tarafından azaltılacağını, ayrıca çocuğa birkaç çocukla birlikte bakılacağını ve bunun çocuğun sosyalleşmesi ile kişisel gelişimine katkı sağlayabileceğini ifade etti. Annelerin Childminder modeline olumlu baktıklarını belirtti. Bakıcıların ise bazı soruları olduğunu, bunların; işverenin kim olacağı, sigortalarının devlet tarafından mı karşılanacağı, bir çocuk yerine üç çocuk bakıldığında gelirin artıp artmayacağı ve evin fatura ile materyal masraflarının kimin karşılayacağı olduğunu belirtti.

Faydalanıcıların proje bittikten sonra, kayıtlı olarak bakıcı çalıştıracaklarını düşünüyor musunuz?

Derya Şeyda Uyar (İstanbul-Avrupa Ekip Lideri), birçok annenin bakıcı çalıştırmaya devam edeceğini bildirdiğini söyledi. EDU-CARE I projesinde 1100 faydalanıcının 900'ünün kayıtlı bakıcı çalıştırmaya devam ettiğini belirtti.

4.1.3. Çocuk Bakımı Alanında Ülkemizdeki Mevcut Durum (ASHB sunumu)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB)'ndan Daire Başkanı İbrahim Kürşat ERGÜT, çocuk bakımı alanında ülkemizdeki mevcut durumu anlatan sunumlarını gerçekleştirmiştir.

Ülkemizde erken çocukluk döneminde uygulanan farklı hizmet türleri vardır. Bu hizmet türlerinden başlıcaları; özel kreşler, gündüz bakımevleri ve özel çocuk kulüpleridir. Özel kreşler, 0-24 ay arasındaki çocuklara hizmet vermekte olup gündüz bakımevleri 25-66 aylık çocuklara hizmet vermektedir. Çocuk kulüpleri, ilkököl ve ortaokula devam eden çocuklara yönelik hizmet veren kuruluşlardır. Özel kreşler, gündüz bakımevleri ve çocuk kulüplerinin sayıları yıllar içinde artarak 2025 yılında 2324 sayısına ulaşmıştır. Bu kurumlarda kuruluş müdürü, müdür yardımcısı, grup sorumlusu, çocuk bakıcısı, yardımcı personel ve branş elemanlarının görev yaptığı belirtilmiştir. Kurum müdürü ve müdür yardımcısı olabilmek için ilgili bölümlerden mezun olmak ve en az 2 yıl meslek deneyimi olması gerektiği, grup sorumlusu olabilmek için ilgili bölümlerden mezun olma şartı olduğu, çocuk bakıcısı olabilmek

için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından verilen sertifika sahibi olmak veya kız meslek lisesi mezunu olmak gerekmektedir. ASHB amaçları arasında ev temelli çocuk bakımı için ulusal standartlar oluşturmak ve bakım kalitesini arttırmak, nitelikli çocuk bakımı sunmak ve kadın istihdamını desteklemek yer almaktadır.

Sayın ERGÜT, ASHB tarafından sağlanan teşviklerden ve yapılan uluslararası çalışmalardan bahsederek sunumlarını sonlandırmıştır.

4.1.4. Erken Çocukluk Eğitimi Alanında Ülkemizdeki Mevcut Durum (MEB sunumu)

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Temel Eğitim Genel Müdürlüğü'nden Milli Eğitim Uzmanı Gizem TETİK, erken çocukluk eğitimi alanında ülkemizdeki mevcut durum hakkında sunum yapmıştır.

Okul öncesi kurumlar, çocukların bütüncül gelişimi ile iyi olma halini destekleyecek şekilde tasarlanmış ve ilgili mevzuat ile güvence altına alınmıştır. Okul öncesi kurumlar arasında;

- 0-6 yaş arası çocuklara hizmet veren, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) izniyle açılmış olan kreş ve gündüz bakımevleri,
- Devlet memurlarının çocuklarına hizmet veren, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu Hükümlerine göre kamu kurum ve kuruluşlar bünyesinde açılan kreş ve gündüz bakımevleri,
- 150 ve üzeri kadın çalışanı olan özel kurumlardaki personel çocuklarının bakım hizmetini karşılamak amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) tarafından İş Kanunu'na göre açılan kreş ve gündüz bakımevleri

bulunmaktadır. Ayrıca MEB, okulsuz yerleşim yerlerinde yaşayan okul öncesi eğitim çağındaki çocuklara ev ortamında ulaşmak için "Benim Oyun Sandığım" adlı içerisinde 53 farklı eğitim materyali bulunan eğlenceli bir eğitim seti dağıtmaktadır. Böylelikle bir okul öncesi öğretmeni ve okul müdürünün kırsal bölgelerdeki çocuklara düzenli ev ziyareti gerçekleştirmesi yoluyla ev temelli bir erişim modeli uygulanmaktadır. Bununla birlikte, okul öncesine yönelik açık hava, sınıf ve ev ortamında oynanabilecek 200 adet oyun yazılmış, bunun üzerine web sitesi ve telefon uygulamaları geliştirilmiştir. Ek olarak, nüfusun az olduğu ve fiziki şartların kısıtlı olduğu yerlerde okul öncesi yaz eğitimi uygulaması bulunmaktadır. "Geçici Köy Ana Sınıfı" ile birden fazla yerleşim merkezindeki çocuğun tek merkezde eğitim aldığı "Taşıma Merkezinde Ana Sınıfı" modeli uygulanmaktadır. MEB, Organize Sanayi Bölgelerinde

anasınıfı açmayı hedeflemektedir ve kadın istihdamını destelemeye yönelik çalışmalar yapmaktadır. Ayrıca, MEB okul öncesi sınıflarına materyal ve beslenme desteği sağlamak ve okul öncesine yönelik dil gelişimi aktiviteleri, aile içinde yapılabilecek faaliyetler ve oyunlar hakkında sesli kitap gibi çeşitli yayınlar yapmaktadır.

4.1.5. Uluslararası Perspektiften Bakım Ekonomisi (ILO sunumu)

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)’nden Ebru Özberk ANLI, “Uluslararası perspektiften bakım ekonomisi” konulu sunumlarını gerçekleştirmiştir.

ILO, sosyal adalet geliştirilmesi amacıyla 1919 yılında kurulmuştur. İnsanlığın refahı için temel olan bakım ekonomisi; çocuklar, yaşlılar, hastalar ve engellilerin yanı sıra sağlıklı, çalışma çağındaki yetişkinler kadar bakıma ihtiyaç duyan grupların fiziksel, psikolojik ve sosyal refahı için hayati önem taşıyan mal ve hizmetlerin üretimini ve tüketimini kapsamaktadır. Dünya’da 2015 yılında 2,1 milyar insanın bakıma ihtiyacı varken 2030 yılına gelindiğinde bu sayının 200 milyon artacağı tahmin edilmektedir. Bu nedenle, Avrupa Bakım Stratejisi daha kapsayıcı, dayanıklı ve sürdürülebilir bir bakım sistemi oluşturmayı hedeflemektedir.

2024 yılında yapılan Uluslararası Çalışma Konferansında güçlü bir bakım ekonomisi oluşturmak için bakım ekonomisi konusu ele alınmıştır. Bakım hizmeti sektöründe çalışanlarının sayısı azdır ve bakım hizmeti sağlayanların çoğunluğu kadınlardan oluşmaktadır. Bakım ekonomisine yönelik politikalar arasında çalışma süreleri, ebeveyn izni, kaliteli bakım hizmeti, adil ücret, işe yeniden dönüş ve farkındalık çalışmaları bulunmaktadır. Bakım ekonomisine yapılacak olan yatırımlar katlanarak ülke ekonomisine katkıda bulunacaktır.

4.1.6. Esnek Çalışma Modelleri (SGK sunumu)

Çalıştayın ilk gününde son konuşmacı olarak Sosyal Güvenlik Uzmanı Tolga BAL, esnek çalışma modelleri üzerine bir sunum gerçekleştirmiştir. Sunumda, esnek çalışmanın tanımı ve kapsamı hakkında bilgi vermiştir.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından esnek çalışma düzenlemeleri; çalışanların işlerini yürütme saatlerini, sürelerini ve iş yapma mekânlarını esnekleştiren tüm yöntemlerin kapsanması olarak tanımlanmaktadır. ILO tarafından yapılan tanımlamada ise esnek çalışma; istihdam ilişkilerinde geleneksel sabit çalışma saatlerine ve sabit ofis ortamlarına karşı daha esnek ve değişken iş düzenlemeleri olarak ifade edilmektedir.

Esnek çalışma kapsamında birçok farklı çalışma türü bulunmaktadır. Geleneksel esnek çalışma modelleri; uzaktan çalışma, kısmi süreli çalışma, serbest çalışma, çalışma saatlerinde esneklik ve çağrı üzerine çalışma olarak çeşitlendirilmektedir. Esnek çalışma modelleri kapsamına GIG çalışanları (bağımsız işçiler, serbest meslek sahibi, kısa süreli iş) ve platform çalışanları da girmektedir. GIG çalışanları, genellikle proje bazlı veya kısa süreli iş sözleşmeleriyle çalışan ve işlerini dijital platformlar üzerinden bulan bireylerdir. Platform çalışanları ise, dijital platformlar aracılığıyla işveren veya müşterilerle bağlantı kurarak hizmet sunan bireylerdir. GIG çalışanları, bağımsız bir modele sahipken, platform çalışanları daha çok dijital platformların kurallarına bağlıdır. Ek olarak her iki grup da sosyal güvence ve iş güvencesi açısından çeşitli riskler taşımaktadır. Grafik tasarımcılar, video editörleri, animasyoncular, kendi işini yapan el sanatları üreticileri gibi meslek mensupları esnek çalışan olarak değerlendirilmektedir.

Esnek çalışmanın; verimlilik artışı, çalışma saatlerinde esneklik, maliyet tasarrufu, çalışan memnuniyeti ve bağlılığı gibi avantajları olduğu görülmektedir. Esnek çalışmanın dezavantajları arasında ise gelir güvencesi ve sosyal güvenlik sorunları, ekip çalışması ve iletişim zorlukları, iş-yaşam dengesinin bozulması gibi etkenler yer almaktadır. Ek olarak; yasal düzenlemelerin yetersizliği, teknolojik altyapı eksikliği, organizasyonel kültür ve direnç gibi nedenlerin esnek çalışmayı engelleyen faktörler olduğu açıklanmaktadır.

Ülkemizdeki 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında; esnek çalışma biçimlerine yönelik sigortalılık uygulamaları, ilgili ek maddelerle düzenlenmiştir. Bu çerçevede; tarım veya orman işlerinde süreksiz (günlük) çalışanların, kısmi süreli (part-time) çalışanların ve ev hizmetlerinde çalışanların sigortalılık durumları hakkında düzenlemelere gidilmiştir. GIG ekonomisi ve esnek çalışma; yeni istihdam alanları yaratma, mevcut hukuki altyapıya uygunluk ve mikro sigortalılık uygulamaları gibi fırsatlar sunmaktadır. Ancak, yasal tanımlama eksiklikleri, mevzuat uyumsuzlukları, denetim ve iş kazası sorunları, sigorta primleri ve emeklilik hakları, işveren sorumluluğunun belirsizliği gibi konularda da zorluklarla karşılaşıldığı görülmektedir. Ayrıca ülkemizde sosyal güvenlikte gelirin mi, çalışmanın mı esas alınması gerektiği, iş yeri ve konut dokunulmazlığı ikilemi, esnek çalışma kapsamına alınacak meslekler gibi tartışılması gereken konular bulunmaktadır.

Esnek çalışma alanında yasal mevzuat düzenlemeleri, sigorta ve prim sistemi iyileştirmeleri, iş kazası ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi, bilinçlendirme ve teşvik programları hakkında öneriler de aktarılarak çalıştayın ilk günü sona ermiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

4.2. Çalıştayın 2. Günü (13 Şubat 2025)

Yuvarlak masa çalışma grupları oluşturularak seçili ülkelerdeki çocuk bakım modelleri, bakım modellerinin Türkiye'ye uygulanabilirliği irdelenmiş ve Childminder sistemi tüm yönleri ile değerlendirilerek yeni öneriler sunulmuştur. 5 farklı ülke için (Almanya, Portekiz, Fransa, Danimarka ve Hollanda), çocuk bakım sistemi, childminder ve Türkiye'de uygulanabilirliği hakkındaki önerilere yönelik katılımcılardan gelen görüşler ve öneriler aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır:

Almanya Çocuk Bakım Modelleri	
1.Kinderkrippen (Kreşler)	Üç yaşın altındaki çocuklar için tasarlanan kreşler, küçük gruplar halinde hizmet verir. Bu kurumlarda çocuklar, pedagojik eğitim almış personel tarafından bakılır ve eğitilir. Kreşler, çocukların erken yaşta sosyal beceriler kazanmalarına ve gelişimlerini desteklemelerine yardımcı olur.
2. Kindergarten (Anaokulları)	Üç ila altı yaş arasındaki çocuklara yönelik olan anaokulları, çocukların ilkokula hazırlanmalarını sağlar. Bu kurumlarda çocuklar, oyun temelli öğrenme yöntemleriyle bilişsel, sosyal ve motor becerilerini geliştirirler. Anaokulları, çocukların disiplinler arası bilgi edinmelerine ve sorumluluk duygusu kazanmalarına katkıda bulunur.
3.Kinderndertagespflege (Gündüz Bakımı)	Özellikle üç yaşın altındaki çocuklar için alternatif bir bakım modeli olan gündüz bakımı, childminder (Tagesmutter veya Tagesvater) tarafından sağlanır. Bu model, esnek bakım saatleri ve aile ortamına benzer bir çevre sunarak çocukların bireysel ihtiyaçlarına daha yakın bir yaklaşım sergiler.
4.Horte (Etüt Merkezleri)	Okul çağındaki çocuklar için tasarlanan etüt merkezleri, özellikle okul sonrası saatlerde hizmet verir. Bu merkezlerde çocuklar, ödevlerini yapma, oyun oynama ve çeşitli etkinliklere katılma imkânı bulurlar. Etüt merkezleri, ebeveynlerin çalışma saatleriyle uyumlu bir bakım seçeneği sunar.
Almanya Childminder Sisteminin Özellikleri	
1. Küçük Gruplar	Kindertagespflege kapsamında bir childminder en fazla beş çocuğa aynı anda bakabilir. Bu, bireysel ilgi ve çocuğun ihtiyaçlarına uygun bakım sağlanmasını kolaylaştırır.
2. Aile Ortamı	Çocuklar genellikle childminder'in evinde ya da özel olarak düzenlenmiş bir çocuk bakım merkezinde bakılır. Bu, kreşlere kıyasla daha samimi ve ev ortamına yakın bir bakım modeli sunar.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

3. Esneklik	Çalışan ebeveynler için özellikle avantajlıdır, çünkü birçok Tagesmutter veya Tagesvater esnek saatlerde hizmet sunar.
4. Pedagojik Eğitim	Childminder'lar, ilgili eğitimleri almış ve sertifikalandırılmış bireylerdir. Almanya'da childminder olmak isteyen kişiler, ilgili yerel gençlik dairelerinden (Jugendamt) özel bir eğitim ve sertifika sürecinden geçmek zorundadır.
5. Finansal Destek	Kindertagespflege hizmetleri, Almanya'daki kreşler gibi devlet tarafından desteklenebilir. Eyalet ve yerel yönetimlere göre değişmekle birlikte, ebeveynlerin gelir durumuna bağlı olarak devlet yardımı alma imkânı vardır.

Almanya Childminder Sisteminin Ülkemizde Uygulanabilirliği

1. Olumlu Yönleri	• Türkiye'de yasal olarak uygulaması bulunmayan bir çocuk bakım modelinin alternatif olarak sunulması ve çocuk bakım talebinde ihtiyaca yönelik bir çözüm sunulması, • Evde sunulan çocuk bakım hizmetinin kısmen kurumsallaştırılmasının sağlanması, • Yasal çerçevenin net belirlenmiş olması, • Ebeveynlere esnek saatler sunulması, • Devlet desteği bulunması (erişilebilirliği artırması), • Kreş için yeterli arazi bulunmayan yerlerde ve nüfusun az olduğu yerlerde çocuk bakım ihtiyacının karşılanması.
2. Olumsuz Yönleri	• Hastalık veya acil durumlarda yerine ikame bulunmaması, • Toplumsal direnç potansiyelinin olması (önyargı), • Güvenlik sorununun bulunması (evde yaşayan herkesin adli sicil kaydına bakılması), • Denetim standartlarının fazla olması nedeniyle bu standartları karşılayanın gücü (ev ortamı, müstakil ev sayısının az olması, yasal gereklilikler vb.), • Belirli yerleşim yerlerinde belirli bir kesimin çocuk bakım ihtiyacına çözüm olamama riski, • Özel bir düzenleme ile sosyoekonomik düzeyi düşük-kreş hizmetine erişimi coğrafi olarak kısıtlı yerler için destek getirilmesi, • Kayıt dışılığı azaltmak için verilecek teşviklerin istenen sonucu doğurmaması, • 4b'li çalışmanın dezavantajları (yaş-prim-gün/sağlıktan yararlanma, aylık alma), • 4a'lı çalışmanın dezavantajları (işveren sorunu, bir organizasyon altında çalışmada gelir problemi),

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

	• Yeterli anasınıfı olmayan yerlerde 0-6 yaş arasına imkân verilmesi, yaşa göre maksimum bakılacak çocuk sayısında düzenleme yapılması, • Yarı zamanlı çalışanlara uygun olması, • Aile Bakanlığı gibi merkezi bir otorite tarafından izin ve denetim.
3. Sonuç	Güvenlik sıkıntıları çözülürse ve yasal düzenleme uygun biçimde yapılırsa Türkiye'ye alternatif ekonomik esnek bir çocuk bakım modeli olarak sunulabileceği sonucuna varılmıştır.

Portekiz Çocuk Bakım Modelleri

1. Creches (Kreşler)	0-3 yaş arası çocuklara yönelik olan kreşler, çocukların erken yaşta sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerini desteklemeyi amaçlar. Bu kurumlar, çocukların güvenli bir ortamda oyun ve öğrenme faaliyetlerine katılmalarını sağlar.
2. Jardins de Infância (Anaokulları)	3-6 yaş arası çocuklara hizmet veren anaokulları, çocukların ilkökula hazırlanmalarına yardımcı olur. Bu kurumlarda, pedagojik programlar aracılığıyla çocukların bilişsel, motor ve sosyal becerileri geliştirilir.
3. Ama (Çocuk Bakıcıları)	Çocuk bakıcıları (ama), özellikle küçük yaşlardaki çocuklar için ev ortamında bakım hizmeti sunar. Bu model, daha esnek saatler ve bireysel ilgi avantajı sağlar.
4. Atividades de Tempos Livres (ATL) (Boş Zaman Etkinlikleri)	Okul çağındaki çocuklar için tasarlanan bu programlar, özellikle okul sonrası saatlerde ve tatillerde çocukların güvenli bir ortamda çeşitli etkinliklere katılmalarını sağlar. Bu hizmetler, ebeveynlerin çalışma saatleriyle uyumlu bir bakım seçeneği sunar.

Portekiz Childminder Sisteminin Özellikleri

1. Yaş Grubu	Childminder'lar, genellikle 0-3 yaş arası çocuklara bakım hizmeti sunar. Bu yaş grubundaki çocuklar, daha sonra okul öncesi eğitime (jardim de infância) geçiş yaparlar.
2. Bakım Ortamı	Childminder'lar, çocuklara kendi evlerinde veya çocukların evlerinde bakım sağlarlar. Bu, çocuklara daha bireysel ve ev ortamına benzer bir bakım sunar.
3. Yasal Düzenlemeler	Childminder'lar, en fazla 4 çocuğa aynı anda bakabilirler. Bu sınırlama, çocukların güvenliği ve kaliteli bakımın sağlanması amacıyla getirilmiştir.
4. Eğitim ve Sertifikasyon	Childminder'ların, çocuk bakımı konusunda eğitilmiş olmaları ve ilk yardım sertifikasına sahip olmaları beklenir. Ayrıca, sabıka kaydı

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

	kontrolleri yapılır ve referans mektupları talep edilir. Özellikle kurumsal yapılar altında çalışan chilminder'lar, ilgili resmî kurumlara kayıtlıdır ve düzenli denetimlere tabidir.
5. Hizmet Süresi ve Ücretlendirme	Chilminder hizmetleri, ebeveynlerin çalışma saatlerine göre esnek olabilir. Ücretlendirme, chilminder ile aile arasında anlaşmaya bağlıdır ve hizmetin süresi, çocuğun yaşı gibi faktörlere göre değişir.
Portekiz Chilminder Sisteminin Ülkemizde Uygulanabilirliği	
1. Olumlu Yönleri	• Chilminder'ın ebeveynin evine yakın olması, • Yaş sınırı olması, • Çocuk sayısının sınırlı olması, • Evde yaşayan herkesin adli sicil kontrolünün yapılması, • Bakıcıların düzenli olarak denetlenmesi, • Aile ve bakıcı arasında yazılı sözleşme yapılması.
2. Olumsuz Yönleri	• Denetleme yapmada zorluklar, • Bakım verilecek mekânın uygun olmaması, • Alanın kısıtlı olması, • Mesleki yeterliliğin düşük olması, • Tek bakıcı olmasının riskli olması, • İş sağlığı ve güvenliği açısından eksikliklerin bulunması, • Evin mülkiyeti ile ilgili sorunlar yaşanması.
3. Sonuç	Denetimlerin, güvenliğin ve mesleki yeterliliğin giderildiği durumda Türkiye'ye uygulanabilir bir model olduğu sonucuna varılmıştır.

Fransa Çocuk Bakım Modelleri	
1. Crèches (Kreşler)	• İki ay ile üç yaş arasındaki çocuklara yönelik olan kreşler, çocukların güvenli bir ortamda uzmanlık eğitimi almış kalifiye profesyoneller tarafından bakılmasını sağlar. • Kreşlerin 4 farklı türü vardır: ➢ Topluluk Kreşleri: Belediyeler veya kamu kurumları tarafından işletilir. ➢ Aile Kreşleri: Küçük gruplar halinde çocuk bakıcılarının evlerinde hizmet verir. ➢ Ebeveyn Kreşleri: Ebeveynlerin aktif katılımıyla yönetilir. ➢ Kurumsal Kreşler: Özel şirketler tarafından çalışanlarının çocukları için sağlanır. • Kreşlerde çocukların yaşlarına uygun aşıları tamamlanmış olmalıdır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

	- Kayıt işlemleri için yerel belediyelerle (mairie) iletişime geçmek önerilir. - Maliyetler, kreşin türüne ve ebeveynlerin gelirine bağlı olarak değişir.
2. Assistantes Maternelles (Akredite Çocuk Bakıcıları)	"Conseil départemental (il meclisi) " tarafından onaylanmış ve akredite edilmiş çocuk bakımı uzmanlarıdır. - Bakıcılar, kendi evlerinde veya "maison d'assistantes maternelles (MAM)" adı verilen ortak alanlarda en fazla dört çocuğa kadar bakım hizmeti sunarlar. - Maliyetler, saatlik ücret ve ek ödenekler (yemek, malzeme vb.) şeklinde belirlenir. - Bir akredite çocuk bakıcısı (assistante maternelle) bulmak için yerel "Protection Maternelle et Infantile (PMI)" merkezleriyle iletişime geçilebilir.
3. Evde Özel Bakım Hizmetleri	- Ebeveynler, çocuklarına kendi evlerinde bakması için bir dadı (nounou) tutabilirler. Ayrıca, başka bir aileyle anlaşarak ortak bir çocuk bakımı düzenlemesi yapabilirler. Bu durumda dadı, her iki ailenin evinde dönüşümlü olarak çocuklarla ilgilenir. - Evde bakımın maliyeti genellikle kreş veya akredite çocuk bakıcısı hizmetlerinden daha yüksektir, ancak gelir vergisinde indirim gibi avantajlar mevcuttur.
Fransa Childminder Sisteminin Özellikleri: Assistantes Maternelles	
1. Yasal Akreditasyon	Fransa'da bir kişinin akredite çocuk bakıcısı (assistante maternelle) olarak çalışabilmesi için il meclisi (Conseil Départemental) tarafından verilen resmi bir lisansa sahip olması gerekmektedir.
2. Küçük Gruplar ve Bireysel İlg	Bir akredite çocuk bakıcısı, kendi evinde veya belirli çocuk bakım merkezlerinde en fazla dört çocuğa kadar bakım sağlayabilir. Bu, çocuklara daha bireysel bir ilgi sunulmasına olanak tanır.
3. Bakım Ortamı	Akredite çocuk bakıcıları, çocuklara kendi evlerinde bakım sunarlar. Bazıları ise "Maison d'Assistantes Maternelles" (MAM) adı verilen özel çocuk bakım evlerinde bir araya gelerek hizmet verir. Bir MAM'da aynı anda en fazla 4 bakıcı ve her bakıcının gözetiminde 4 çocuk olabilir.
4. Esneklik	Kreşlere kıyasla daha esnek saatlerde hizmet verebilirler. Bu nedenle çalışan ebeveynler için popüler bir seçenektir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

5. Maliyet ve Devlet Desteği	• Ücretlendirme, bakıcının deneyimine ve hizmetin süresine bağlı olarak değişir. Saatlik olarak ücretlendirilir. Fransa'da aileler, Aile Yardım Fonu (CAF-Caisse d'Allocations Familiales) aracılığıyla çocuk bakımı için mali destek alabilirler. Devlet ayrıca, çocuk bakım hizmeti alan aileler için gelir vergisinde indirimler sunmaktadır.
6. Eğitim ve Sertifikalar	• Akredite çocuk bakıcısı olmak isteyen kişiler, zorunlu bir 120 saatlik eğitim almak zorundadır. Bu eğitim, çocuk gelişimi, güvenlik ve ilk yardım konularını kapsar.
7. Sigortalılık Durumu	• Bu sistemde akredite çocuk bakıcısı olan bakıcılar çalışan olarak (4/a sigortalılık kapsamında), ebeveynler ise işveren olarak (4/b sigortalılık kapsamında) değerlendirilir.
8. Denetim	• Bakım verilen yerler, düzenli olarak yerel anne çocuk koruma merkezleri (Protection Maternelle et Infantile - PMI) merkezleri tarafından denetlenirler.
9. Bakıcı Edinme	• Yerel belediyeler genellikle erken çocukluk merkezleri (Relais Petite Enfance - RPE) aracılığıyla ailelere rehberlik eder. Bakıcı bulma konusunda çevrimiçi platformlardan da yararlanılır. Bakıcıların bağlı olduğu ajanslar da bulunabilmektedir.
Fransa Childminder Sisteminin Ülkemizde Uygulanabilirliği	
1. Olumlu Yönleri	• Çocuklara eğitimli bakıcılar tarafından bakım verilmesi, • Kamu denetimi ile desteklenmesi, • Bakıcı başına 4 çocukla sınırlandırılması, • Ev veya MAM'da (özel çocuk bakım merkezi) bakım (MAM'da diğer bakıcılarla birlikte sosyal denetim avantajı), • Esnek hizmet saatlerinin bulunması.
2. Olumsuz Yönleri	• Bakıcıların eğitim süresinin kısa olması (120 saat), • Sertifika geçerlilik süresinin uzun olması (5 yıl), • Evde bakımda diğer aile fertlerinin risk durumu, • Ebeveynlerin işveren olması, • İş sağlığı ve güvenliği şartlarının yetersiz olması, • Tek bakıcının birden fazla çocuğa bakım hakimiyetinin zayıf olması, • Teşviklerden kaynaklı kamu maliyetinin fazla olması, • Denetim zorluğu.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

3. Bakım Modeline Öneriler	• Bakıcılara verilen eğitimin süresi ve içeriğiyle ilgili düzenlemeler yapılabilir. • Sertifika eğitimleri, Halk Eğitim ve MYK gibi kurumlardan yüze eğitim şeklinde verilebilir. • Lisans ve ön lisans üstü alan mezunları için muafiyet sınavı uygulanabilir. • Çocuk güvenliğiyle ilgili gerekli önlemler (kamera sistemi vb.) yasallaştırılabilir. • Yüksek oranda devlet desteği ve teşvikler sağlanabilir. • Çalışan annelerin işverenlerine gerekli desteğin sağlanmasına yönelik teşvik (vergiden düşme, kademeli teşvik gibi) getirilebilir. • Bakım yerinin kurulumu ya da gerekli ev içi düzenlemelerine yönelik KDV desteği veya indirimler sunulabilir. • Belediye gibi yerel yönetimlerle ve diğer kurumlarla iş birliği sağlanabilir. • Bakıcıların 4/b kapsamında sigortalı olmasına yönelik (iş kazası ve emeklilik yönüyle teşvik) ilgili düzenlemeler yapılabilir. • Bakıcı başına çocuk sayısının yaş ve özel gereksinimine göre belirlenmesi (bakıcı başına 3 çocuk) gerekir. • Ev temelli bakımda evin diğer bireylerine çocuk güvenliği, ilkyardım ve çocuk pedagojisi gibi konularında temel eğitim verilebilir. • Komşu şikayetleri gibi risklerin olabileceği unutulmamalıdır.
4. Sonuç	• Ülkemizde 0-3 yaş arası çocuk bakımındaki bakıcı bulma sorununa alternatif olması, • Evde bakıcı hizmetine göre daha az maliyetli olma durumu ve kreşlere göre daha fazla bireysel ilgi verilebilmesi nedeniyle, • MAM adı verilen çocuk bakım merkezleri aracılığıyla da verilebiliyor olması, • Esnek çalışan ailelere uygunluğu ve aile ortamına yakın bir bakım seçeneği sunmasıyla bu sistemin ülkemize daha uygulanabilir olduğu görülmüştür.

Danimarka Çocuk Bakım Modelleri

1.Vuggestue (Bebek Evleri)	0-3 yaş arası çocuklara yönelik olan bu kurumlar, çocukların güvenli bir ortamda profesyonel bakıcılar eşliğinde bakım ve eğitim almalarını sağlar. Çocukların sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerine odaklanılır.
-----------------------------------	--

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

2. Børnehave (Anaokulları)	3-6 yaş arası çocuklara hizmet veren anaokulları, çocukların ilkokula hazırlanmalarına yardımcı olur. Bu kurumlarda, oyun temelli öğrenme ve sosyal etkileşimler teşvik edilir.
3. Fritidsordning (Serbest Zaman Programları)	Okul çağındaki çocuklar için okul sonrası saatlerde ve tatil dönemlerinde hizmet veren bu programlar, çocukların güvenli bir ortamda çeşitli etkinliklere katılmalarını sağlar. Bu hizmetler, ebeveynlerin çalışma saatleriyle uyumlu bir bakım seçeneği sunar. Danimarka'da çocuk bakımı hizmetleri, genellikle belediyeler tarafından organize edilir ve denetlenir. Ebeveynler, çocuklarının yaşına, ihtiyaçlarına ve kendi çalışma saatlerine göre uygun bir bakım modeli seçebilirler. Ayrıca, Danimarka hükümeti, çocuk bakım hizmetlerinin kalitesini artırmak ve erişilebilirliğini sağlamak amacıyla çeşitli politikalar ve teşvikler uygulamaktadır.
Danimarka Childminder Sisteminin Özellikleri (Dagpleje)	
1. Yasal Akreditasyon	Childminder (Dagpleje) hizmetleri, belediyeler tarafından onaylanır, denetlenir ve bakıcılar belediyenin çalışanı olarak kabul edilir. Bakıcıların belirli fiziksel ve zihinsel yeterliliklere sahip olmaları, çocukların güvenliğini ve gelişimini desteklemeleri beklenir.
2. Küçük Gruplar ve Bireysel İlgisi	Bir childminder (dagplejer), en fazla 5 çocuğa kadar bakabilir. Eğer iki veya daha fazla bakıcı birlikte çalışıyorsa, bu sayı 10 çocuğa kadar çıkabilir.
3. Bakım Ortamı	Bakıcılar bakım hizmetini kendi evlerinde veya çocuğun evinde sunarlar.
4. Esneklik	Danimarka'da childminder sistemi (dagpleje), çocukların daha bireysel ilgi gördüğü, esnek saatlerde hizmet sunan ve aile ortamına yakın bir bakım modeli olarak yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Bu sistem, çalışan ebeveynler için kreşlere alternatif bir çözüm sunar ve hükümet tarafından teşvik edilen bir modeldir.
5. Maliyet ve Devlet Desteği	Ebeveynler, childminder (dagpleje) hizmeti için belediyeye belirli bir ücret öderler ve bu ücret, toplam maliyetin yaklaşık %25'ini oluşturur. Belediyeler, kalan maliyeti sübvans eder.
6. Eğitim ve Sertifikalar	Bakıcılar için belirli bir asgari eğitim seviyesi veya sürekli mesleki gelişim zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

7. Denetim	Çocuk bakıcısı akredite edilmeden önce bir denetmen (supervisor) tarafından en az iki kere ziyaret edilmektedir. Bu ziyaretlerden en azından birinde evde yaşayan diğer aile üyelerinin de bulunması gerekmektedir. Yaşanılan ev aynı zamanda bir işyeri olacağından ve bakımı sağlanan çocuklarının aileleri de eve girip çıkacağından evde yaşayan aile üyelerinin aile bakım evlerine ilişkin kurallardan haberdar olarak evin bakım merkezi olarak kullanılmasını kabul etmeleri şartı aranmaktadır. Ayrıca aile üyelerinin adli sicil kayıtları da incelenerek herhangi bir suç ilişkisi bulunup bulunmadığı da polis tarafından araştırılmaktadır.
Danimarka Chilminder Sisteminin Ülkemizde Uygulanabilirliği	
1. Olumlu Yönleri	• Daha küçük gruplar olmasından dolayı aile ortamına yakın olması, • Küçük gruplar olduğundan birebir ilgi gösterilebilmesi, • Ev ortamının, örgün eğitime geçişte köprü görevi görmesi, • Ebeveynlere esnek çalışma saatleri konusunda yardımcı olması, • Aileye maddi yükü azaltması, • Bakıcının hastalık-izin durumunda bakıcı ikamesi imkânının olması, • Bakıcıların haklarının sağlanması, • Ailelerin muhatabının belediye olması, • Düzenli denetimlerin yapılması, • Belediyenin bakıcı-çocuk eşleşmesini yapması, • Belediyenin gerekli eğitim ve mentörlük hizmetini sağlaması, • Danca'nın kabul edilmesiyle birlikte dilde esneklik imkânının olması, • Bakıcıların bir araya gelebilme imkânının olması, • Birden fazla bakıcının bir arada çalışabilme imkânının olması.
2. Olumsuz Yönleri	• Kurumsala göre gıda, materyal ve ortam imkanlarının daha kısıtlı olması, • Eğitim programı için standardizasyonu sağlamanın zor olması, • Bakıcıyı belediyenin belirlemesi, • Sisteme girişte sertifikasyon şartı olmaması ve sürekli gelişim şartı aranmaması, • Bakıcının komşularından tepki (Gürültü, rahatsız etme durumlarında) gelebilecek olması, • Yeterli sayıda chilminder bulunmaması.
3. Bakım Modeline Öneriler	• Türkiye'de yetki ve denetim için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve belediyeler koordine bir çalışma gerçekleştirebilir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

	• Childminder çalışma statüsü 4/b sigortalı olabilir ancak prim gün sayısı olarak 4/a sigortalı gibi sayılabilir. • İlk yıl prim alınmamak suretiyle teşvik verilebilir. • Bakıcılar 0-4 yaş arası çocuklara bakım sağlayabilir. • Çocuk sayısı: (varsa kendi çocuğu dahil) 0-2 yaş için en fazla 2 çocuk, 2-4 yaş için en fazla 5 çocuk (<i>seçimli</i>) olabilir. • Sertifika gereksinimi olarak Millî Eğitim Bakanlığının 80 saat Çocukta Temel İhtiyaçlar ve İlk Yardım kurs şartı getirilebilir. • Millî Eğitim Bakanlığı sertifikası, MYK sertifikası ve ilgili diplomalar geçerli sayılabilir. • Bakım dilinin Türkçe olması şartı getirilebilir. • Bakıcı ve aile bireylerinin her birinden adli sicil belgesi alınabilir. • Bakıcıdan sağlık raporu istenilebilir. • Bakım detayları, beslenme, saat esnekliği, kamerayla izleme gibi konular sözleşmeyle belirlenebilir. • Ücret aile başına en az 10.000 TL olacak şekilde temel tutar belirlenebilir.
--	---

Hollanda Çocuk Bakım Modelleri	
1. Dagopvang (Gündüz Bakımı)	• 0-4 yaş arası çocuklara yönelik olan gündüz bakım merkezleri, çocukların güvenli bir ortamda oyun ve öğrenme faaliyetlerine katılmalarını sağlar. • Bu merkezler, çocukların sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimlerini desteklemeyi amaçlar. Daha standart bir eğitim ve bakım hizmeti verilir. • Denetim ve güvenlik konularında daha kurumsaldır.
2. Buitenschoolse Opvang (Okul Dışı Bakım)	• 4-12 yaş arası çocuklar için tasarlanan bu programlar, okul saatleri dışında ve tatil dönemlerinde hizmet verir. • Çocuklar, okul sonrası veya tatil günlerinde bu merkezlerde çeşitli etkinliklere katılarak vakit geçirirler. • Bu hizmet, özellikle çalışan ebeveynler için önemli bir destek sağlar.
3. Gastouderopvang (Özel Aile Bakımı)	• Bu modelde, çocuklar ev ortamında lisanslı bir bakıcı tarafından bakılır. • Gastouder olarak bilinen bu bakıcılar, kendi evlerinde veya çocuğun evinde bakım hizmeti sunabilir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

	Bu model, daha küçük gruplar ve esnek saatler sunarak ailelere alternatif bir seçenek sağlar.
Hollanda Childminder Sisteminin Özellikleri: Gastouderopvang	
1. Yasal Akreditasyon	Hollanda'da çocuk bakıcısının resmi olarak bir çocuk bakımı ajansı (gastouderbureau) aracılığıyla kayıtlı olması gerekmektedir.
2. Küçük Gruplar ve Bireysel İlgi	0-12 yaş arası çocuklara yönelik bir bakım modelidir. Bir bakıcı en fazla 6 çocuğa kadar bakabilir (1 yaş altı çocukların bakımında en fazla 4 çocuk ile sınırlandırılmıştır). - Çocuklar ev ortamında daha bireysel bakım ve ilgi görmektedir.
3. Bakım Ortamı	Childminder (gastouder), bakım hizmetini kendi evlerinde veya çocuğun evinde sunarlar. Kırsal kesimlerde daha yaygındır.
4. Esneklik	Kreşlere (kinderdagverblijf) kıyasla daha esnek saatlerde hizmet verir. Özellikle vardiyalı çalışan ebeveynler için avantajlıdır.
5. Devlet Desteği	Hollanda hükümeti çocuk bakım giderleri için ailelere finansal destek sağlar (kinderopvangtoeslag).
6. Eğitim ve Sertifikalar	Gastouder olmak isteyenler hükümet tarafından belirlenen eğitimleri tamamlamak, ilk yardım sertifikasına sahip olmak ve sağlık-denetim süreçlerinden geçmek zorundadır.
7. Sigortalılık Durumu	Gastouder olan kişiler, genellikle 4/b sigortalılık kapsamında; bir kısmı da ajanslara bağlı olarak 4/a sigortalılık kapsamında çalışmaktadır.
8. Denetim	Bakım verilen yerler, düzenli olarak yılda iki defa devlet tarafından yetkilendirilen kurumlarca (belediyeler, ajanslar) denetlenir.
9. Bakıcı Edinme	Ebeveynler, gastouderbureau (çocuk bakımı ajansı) aracılığıyla bakıcı bulabilmektedir.
Hollanda Childminder Sisteminin Ülkemizde Uygulanabilirliği	
1. Olumlu Yönleri	- Esnek çalışmaya uygun olması, - Düşük maliyetli olması, - Daha az sayıdaki çocuğa bakımın sağlanması, - Devlet destekli yasal düzenlemenin mevcut olması, - Çocuklara daha fazla bireysel ilgi verilmesi.
2. Olumsuz Yönleri	- Türkiye'de esnek çalışma alanındaki alt yapı yetersizliği, - Göç politikasında belirsizliklerin olması, - Bakıcıların eğitim seviyesindeki yetersizlik durumunda, temel eğitime başlandığında çocuklar arasında eğitim düzeyi farklılıklarının olması, - Bakıcıların vergi konusundaki belirsizliklerin olması, - Çocuk bakımı konusunda mevzuatın dağınık olması, uygulama ve denetim zorluklarının olması,

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

	• Denetim, güvenlik ve diğer konularda standardizasyon sağlamanın zor olması, • Bakıcının mesleki açıdan danışabileceği bir kişinin olmaması ve iş yükünün fazla olması.
3. Bakım Modeline Öneriler	• Bakıcıların 4b sigorta kolu kapsamında değerlendirildiği bir bakım modeli uygulanabilir. • Bu modelde iş kazası ve iş yerlerinin sigortasını kapsayan yeni bir statü tanımlanabilir. • Bakıcıların kayıtlı olma zorunluluğunun olduğu bir birim kurulabilir. • Denetleme mekanizması aşamasında kayıt zorunluluğu getirilebilir. • Bakım verilecek kişi sayısı belirlenerek pedagojik çalışma yapılabilir.
4. Sonuç	• Bu sistemin; ülkemizdeki mevzuat, alt yapı, sosyo-kültürel ortam gibi konular göz önüne alındığında kısa dönemde uygulanabilirliğinin zor olduğu görülmüştür.

4.3. Çalıştayın 3. Günü (14 Şubat 2025)

4.3.1. Kapanış ve Değerlendirmeler

Etkinliğinin sonunda, çalıştayın ikinci gününde yapılan grup çalışmaları sonucunda ortaya konulan öneriler dışında katılımcılar tarafından ilave değerlendirmeler yapılmıştır. Bu değerlendirmeler aşağıda özetlenmiştir:

- Kurumların birbirini tanıması ve fikir alışverişinde bulunulması adına çalıştay faaliyeti katılımcılar tarafından verimli bulunmuştur.
- Bir sonraki çalıştay faaliyetinde belediyelerin, yerel yönetimlerin, çocuk gelişimi uzmanlarının, çocuk bakıcılarının da katılımcı olarak dahil edilmesinin faydalı olacağı belirtilmiştir.
- Proje sonrası ortaya koyulacak politika belgelerinin bütçesel olarak uygulanabilirliğinin ortaya konulmasının temel olduğu ve bu yüzden Hazine Bakanlığı'nın etkinliklere katılımının gerekli olduğu görülmüştür.
- Çocuk bakımı hizmeti verenlerin temsilcilerinin toplantılara katılımının, bakım modellerini objektif değerlendirebilme adına faydalı olacağı ifade edilmiştir.
- Ülke politikası oluşturma konusunda kamu ve özel kurumların koordineli bir şekilde çalışmasının faydalı olduğu vurgulanmıştır.

EDU-CARE II Projesi Alternatif Çocuk Bakımı Modelleri Çalıştayı, katılımcıların yukarıdaki ilave önerileri ve projeye ilişkin değerlendirmeleriyle sona ermiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

anne sigortayla, ocuk eğitimli bakıcıyla güvende!

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Ziyabey Caddesi No: 6, 06520

ankaya / Ankara

www.sgk.gov.tr

Bu yayın Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.